

5–11.10.2026

Tema: Alla har rätt till kommunikation

Vad är veckan för personer med talsvårigheter?

Veckan för personer med talsvårigheter ordnas årligen i oktober. Syftet med veckan är att öka kunskapen om tal- och kommunikationssvårigheter och hur människor som saknar ett talat språk kan kommunicera.

UTMANING FÖR SKOLOR: Hur känns det att kommunicera utan att tala?

Under den här lektionen får eleverna prova på att kommunicera utan att tala – och hur det är att försöka förstå icke-verbalt språk. Även en liten erfarenhet kan öka förståelsen och empatin.

Lektionens struktur (ca 45 min)

1. Introduktion (5–10 min)

Välj ett sätt som passar din klass:

- För äldre elever:

Se den här korta videon Även om man inte kan tala kan man kommunicera. Videon finns på Veckan för personer med talsvårigheter webbplats.

Videon handlar om talsvårigheter och varför kommunikation är viktigt.

- För yngre elever:

Lek "prata inte"-leken en stund. Läraren kan ge eleverna olika uppgifter utan att använda ord (t.ex. "öppna fönstret", "sätt dig", "kom hit") och eleverna gissar vad läraren menar.

Diskussionsfrågor tillsammans:

- Hur känns det om du inte kan prata?
- På vilka andra sätt kan man kommunicera än genom att prata?
- I vilka situationer kan någon eventuellt inte tala?

2. Paruppgift: Kommunicera utan att tala (10–15 min)

Eleverna arbetar i par.

Färdiga utskrivbara lappar för lärarna finns på Veckan för personer med talsvårigheter webbplats. Lapparna innehåller färdiga meddelanden om följande områden: djur, vardagsaktiviteter och lekar. Om du vill ha andra innehållsområden kan du enkelt komplettera lapparna genom att använda Papunets bildbank eller bildverktyg <https://papunet.net/sv/bildverktyg/>.

- För läskunniga: enkla skriftliga meddelanden (t.ex. "Jag är hungrig", "Var är bollen?")
- För icke-läskunniga: samma budskap med bilder

Uppgiftens förlopp:

1. Elev A plockar upp en lapp och försöker kommunicera innehållet utan ord (hen kan använda gester, miner, rita, peka...).
2. Elev B försöker förstå vad A kommunicerar.
3. Byt roller.

3. Diskussion (10 min)

Frågor:

- Vad var lätt? Vad var svårt?
- Hur kändes det när du inte kunde prata?
- Hur kan du hjälpa en vän som inte pratar?

Valfri extra aktivitet för elever: Quiz om talsvårigheter

Om du vill kan ni avsluta lektionen med att göra ett quiz för att testa vad ni lärde er om talsvårigheter och kommunikationsstöd.

Quiz:

- Fördjupar innehållet

Frågorna är flervalsfrågor där eleverna väljer ett rätt svar.

Länk till quiz (microsoft forms) finns på Veckan för personer med talsvårigheter webbplats.

Syfte:

Syftet med lektionen är att väcka empati och förståelse för vardagen hos personer med talsvårigheter och att öva interaktion utan tal.

Förståelse börjar med små ögonblick.